

Vlada Severne Makedonije odobrila je Strategiju energetskeg razvoja do 2040. godine, čime je postala prva država Zapadnog Balkana koja je razmotrila ukidanje uglja pre 2030. godine, saopštila je nevladina organizacija Benkvoč (Bankwatch).

Dva scenarija ove Strategije podrazumevaju ukidanje upotrebe uglja do 2025. godine, dok treći odlaže zatvaranje termoelektrane na lignit Bitola do 2040. godine.

Konačna odluka o tome koji će scenario biti prihvaćen, biće doneta kasnije ove godine, dodao je Benkvoč.

Lignit je, podseća Benkvoč, poslednjih godina odgovoran za polovinu proizvodnje električne energije u zemlji, kao i za stalne probleme sa zagađenjem vazduha. Strategija takođe planira značajno povećanje upotrebe energije sunca i vetra.

Tako je planirana izgradnja solarnih elektrana kapaciteta 120 MW u rudniku Oslomej, gde će se uskoro zatvoriti termoelektrana.

Operateri solarnih elektrana planiraju da koriste istu infrastrukturu i zaposlene kao termoelektrana, dodaje Benkvoč.

Makedonija je takođe prva zemlja u regionu koja je ispoštovala pravila koja se odnose na pripremu nacionalnih energetskeg i klimatskeg planova (NEKP) u regionu Energetske zajednice i u skladu je sa pet dimenzija Energetske unije EU.

Strategija razmatra referentni, umereni i zeleni scenario. Sva tri predviđaju uvođenje EU ETS-a, ali razlikuje se godina kada će se to desiti i očekivana cena emisija CO₂.

Organizacije civilnog društva pozdravile su usvajanje Strategije kao odlučujući prvi korak ka održivoj dekarbonizaciji.

Kathrin Gutmann, direktorka kampanja u organizaciji Evropa posle uglja (Europe Beyond Coal), rekla je da Vlada Severne Makedonije jasno shvata da kraj upotrebe uglja dolazi i preuzela je inicijativu da zaštiti zdravlje ljudi, ekonomiju i klimu.

Njeni balkanski susedi trebali bi da obrate pažnju jer je ovo budućnost Evrope - ubrzano ukidanje upotrebe uglja, istakla je ona.

Nevena Smilevska, programska koordinatorica za klimu u organizaciji Eko-svest, izjavila je da je vlada preduzela hrabar korak dajući nevladinom sektoru priliku da se uključi od ranih faza u pripremi Strategije.

„Od presudnog je značaja da ovaj sektor sada saraduje sa lokalnim zajednicama kako bi se isplanirala pravedna tranzicija u regionima koji zavise od uglja, kao što su Oslomej i Bitolj, i osiguralo da niko ne bude zaboravljen“, rekla je Smilevska.

Izvor: balkangreenenergynews.com